

Uvođenje eura kao službene valute u RH – prikaz zakona

Igor Milinović, mag. oec.

Republika Hrvatska je preuzela obvezu uvođenja eura putem svoga Ugovora o pristupanju u EU. Stoga, Hrvatski sabor je na 11. sjednici, dana 13. svibnja 2022. donio Zakon o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (Nar. nov., br. 57/2022 - u nastavku teksta: Zakon), s ciljem uvođenja eura od 1. siječnja 2023.

Zakonom se uređuje uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, pravila za preračunavanje, opskrba i zamjena gotovog novca kune za gotov novac eura, dvojni optjecaj, dvojno iskazivanje, primjena načela neprekidnosti pravnih instrumenata, proračuni, financijski planovi, poslovne knjige, financijski izvještaji i porezi u procesu uvođenja eura, nadzor nad primjenom Zakona te prekršajne odredbe.

U nastavku dajemo prikaz značajnijih odredbi Zakona te prenosimo pojedine dijelove obrazloženja koja dana uz konačni prijedlog Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

Sadržaj:

1.	Uvođenje eura u Republici Hrvatskoj	141
2.	Načelo zabrane neopravdanog povećanja cijena	142
3.	Pravila za preračunavanje i zaokruživanje	142
4.	Odgovornost platitelja obveza za ispravnost preračunavanja	143
5.	Predopskrba gotovim novcem eura	143
6.	Početni paketi eurokovanica	143
7.	Puštanje gotovog novca eura u optjecaj	143
8.	Zamjena gotovog novca kune za gotov novac euro	143
9.	Zamjena gotovog novca kune uz polog na račun u euru	143
10.	Zamjena gotovog novca kune u Financijskoj agenciji i HP-Hrvatskoj pošti d.d.	143
11.	Zamjena gotovog novca kune za gotov novac eura u Hrvatskoj narodnoj banci	144
12.	Primjena propisa o sprječavanju pranja novca i financiranje terorizma i provjera identiteta stranke	144
13.	Razdoblje dvojnog optjecaja (istovremeni optjecaj kune i eura)	144
14.	Iznimke od primjene pravila postupanja tijekom razdoblja dvojnog optjecaja	144
15.	Dvojno iskazivanje cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti	144
15.1.	Gdje se dvojno iskazuju cijene	145
15.2.	Pravila dvojnog iskazivanja u financijskom sektoru	145

15.3.	Dvojno iskazivanje cijena tijela javne vlasti	145
15.4.	Dvojno iskazivanje tijela javne vlasti kada sudjeluje na tržištu	146
15.5.	Dvojno iskazivanje u državnom proračunu	146
15.6.	Dvojno iskazivanje na računu	146
15.7.	Dvojno iskazivanje pri isplati plaće i drugih iznosa koji se isplaćuju radniku	147
15.8.	Dvojno iskazivanje pri sklapanju ugovora o djelu te autorskopavnog ugovora	147
15.9.	Dvojno iskazivanje pri isplati mirovine	147
15.10.	Dvojno iskazivanje u rješenju o ovrsci	147
15.11.	Razdoblje važenja legitimacijskih papira, poštanskih marki, državnih biljega, kupona, bonova, knjige i druge periodične publika na kojima su iznosi iskazani u kunama	147
16.	Utjecaj eura na valjanost postojećih ugovora i drugih pravnih akata	147
17.	Preračunavanje novčanih sredstava na računu	147
18.	Preračunavanje iznosa kod naloga za plaćanje iskazanog u kunama	148
19.	Pravila za preračunavanje kod ugovora o kreditu, leasingu i osiguranju u kunama	148
20.	Prilagodba kamatnih stopa zbog uvođenja eura	148
21.	Preračunavanje temeljnog kapitala trgovačkih društava i vrijednosti dionica i udjela s kuna u euro	148
22.	Iskazivanje vrijednosti udjela u investicijskim i mirovinskim fondovima	149
23.	Preračunavanje visine plaća i drugih naknada	149
24.	Isplata i preračunavanje mirovinskih primanja, socijalnih davanja i drugih naknada koje se iz proračuna isplaćuju građanima i kućanstvima	149
25.	Proračuni, financijski planovi i propisivanje kazni i drugih novčanih obveza, poslovne knjige, financijski izvještaji i porezi	149
25.1.	Proračuni, financijski planovi i propisivanje kazni i drugih novčanih obveza	149
25.2.	Poslovne knjige – početna stanja, knjigovodstvene isprave	150
25.3.	Izveštavanje u sustavu proračuna i kod neprofitnih organizacija	150
25.4.	Godišnji financijski izvještaji poduzetnika	150
25.5.	Službena statistika	150
25.6.	Prijave poreza i drugih javnih davanja	151
25.7.	Obrazac JOPPD	151
25.8.	Naknadni ispravak porezne prijave	151
25.9.	Porezne evidencije poreznih tijela	151
26.	Novčane kazne	151
27.	Stupanje na snagu Zakona	151

1. Uvođenje eura u Republici Hrvatskoj

Vlada Republike Hrvatske odlukom objavljuje dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj utvrđen u odluci Vijeća EU o usvajanju eura donesenoj u skladu s člankom 140. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i fiksni tečaj konverzije utvrđen u uredbi Vijeća EU kojom se utvrđuje fiksni tečaj konverzije donesenoj u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije te dan početka i završetka dvojnog optjecaja, dan početka i završetka dvojnog iskazivanja utvrđene u skladu s odredbama Zakona i druga pitanja potrebna za uvođenje eura.

Članak 13. Zakona stupit će na snagu na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj kada će euro postati kako službena novčana jedinica tako i zakonsko sredstvo plaćanja u Re-

publici Hrvatskoj. Trenutno je u Zakonu o Hrvatskoj narodnoj banci („Narodne novine“, br. 75/08., 54/13. i 47/20.) u članku 21. utvrđeno kako je kuna zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj i da je novčana jedinica Republike Hrvatske kuna, koja se dijeli na stotinu lipa. Međutim, ta odredba, kao i niz drugih odredaba Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci prestat će važiti na dan uvođenja eura kao službene novčane jedinice Republike Hrvatske što je tako i izrijekom utvrđeno u članku 118. navedenog Zakona. Slijedom toga, člankom 13. Zakona, utvrđuje da će na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj euro postati zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj.

Planirani rokovi i aktivnosti uvođenja eura kao službene valute u RH

PLANIRANI ROKOVI I AKTIVNOSTI UVOĐENJA EURA KAO SLUŽBENE VALUTE U RH	
Rokovi	Aktivnosti
srpanj 2022.	Objava odluke Vijeća EU o uvođenju eura u RH
5.9.2022. do 11.2024.	Dvojno iskazivanje cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti (započinje prvog ponedjeljka u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem istekne 30 dana od dana donošenja uredbe Vijeća EU)
1.1.2023.	Uvođenje eura kao službene valute u RH
1.1.2023. do 14.1.2023.	Razdoblje dvojnog optjecaja

Temeljem općeg pravila, u svim ispravama, uključujući i račune te svim pravnim instrumentima koji se donose, sastavljaju, izdaju nakon dana uvođenja eura cijene i drugi novčani iznosi vrijednosti moraju biti naznačeni u eurima jer će isključivo i samo euro biti službena valuta i službena novčana jedinica u Republici Hrvatskoj.

Ako se primjerice račun izdaje nakon dana uvođenja eura, a odnosi se na razdoblje prije uvođenja eura (usluga je izvršena), račun je potrebno izdati u eurima jer se isti izdaje u valuti koja je službena tj. u službenoj novčanoj jedinici, a to će nakon dana uvođenja eura biti euro, dok kuna više neće biti službena valuta.

U čl. 13. Zakona utvrđeno je još nekoliko odredaba općenite naravi koje će se horizontalno primjenjivati ako u bilo kojem pravnom instrumentu, podzakonskom aktu, registru, upisniku ili bilo gdje drugdje postoji pozivanje na kunu.

Dakle, iznosi navedeni u kuni u pravnim instrumentima, podzakonskim propisima i registrima i (upisnicima) od dana uvođenja eura smatrat će se iznosima u eurima uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje Zakona.

Ovo opće pravilo ne odnosi se na nominalnu vrijednost vrijednosnih papira te udjela i uloga u drugim subjektima što je uređeno u DIJELU ŠESTOM GLAVI V. Zakona.

U Republici Hrvatskoj u pravnim odnosima¹ bilo uobičajeno u aktima navoditi iznose u eurima koji su se prilikom plaćanja preračunavali u kunsku protuvrijednost prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke ili nekom drugom tečaju.

1 Pojam „pravni instrument“ definiran kroz odredbe Uredbu (EZ) br. 1103/97 koja utvrđuje da pojam „pravni instrumenti“ znači zakonske odredbe, upravni akti, sudske odluke, ugovori, unilateralni pravni akti, instrumenti plaćanja osim novčanica i kovanica, te ostali instrumenti s pravnim učinkom. Dakle, ovim je pojmom pokriven najširi krug instrumenata koji po bilo kojoj pravnoj osnovi imaju pravni učinak, na koje će se ako sadržavaju pozivanja na kunu primijeniti pravila preračunavanja i zaokruživanja te fiksnog tečaj konverzije kako bi utvrditi iznos u eurima.

2 Pojam „poslovni subjekt“ definiran je čl. 3. toč. 36. Zakona na sljedeći način: poslovni subjekt je fizička ili pravna osoba uključujući stečajnu ili likvidacijsku masu, zakladu, fond sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja se bavi proizvodnjom, prodajom robe ili pružanjem usluga radi ostvarivanja dobiti ili dohotka te uključujući neprofitnu organizaciju koja nije proračunski ili izvanproračunski korisnik kako je uređeno propisom kojim se uređuje sustav proračuna, podružnicu, predstavništvo, poslovnu jedinicu stranog poslovnog subjekta, ili zajednica tih osoba, kao i svako njihovo privremeno udruženje, inozemne pravne i fizičke osobe koje obavljaju isporuke u Republici Hrvatskoj u skladu s posebnim propisom, trgovačko društvo u vlasništvu Republike Hrvatske i/ili u vlasništvu jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i trgovačko društvo koje je osnovalo takvo društvo, a ne uključujući kreditnu instituciju, kreditnu uniju, instituciju za platni promet, instituciju za elektronički novac, drugog vjerovnika sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje Hrvatsku banku za obnovu i razvitak i pružatelja financijskih usluga

ističemo...

Od dana uvođenja eura iznosi navedeni u eurima u pravnim instrumentima koji su se do dana uvođenja eura preračunavali u kunsku protuvrijednost prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke ili nekom drugom tečaju smatrat će se iznosima u eurima.

Vrijednosti i iznosi na potvrdi, uvjerenju, izvratku i drugom javnim ispravama o činjenicama o kojima tijelo javne vlasti i drugi (primjerice, poslodavac) vode službenu evidenciju, za razdoblja prije uvođenja eura, iskazuju se u kunama.

2. Načelo zabrane neopravdanog povećanja cijena

Sukladno čl. 8. Zakona, zabranjeno je poslovnim subjektima, kreditnoj instituciji, kreditnoj uniji, instituciji za platni promet, instituciji za elektronički novac, drugom vjerovniku sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak, pružatelju financijskih usluga i tijelu javne vlasti pri uvođenju eura povećati cijenu robe ili usluge prema potrošačima bez opravdanog razloga.

3. Pravila za preračunavanje i zaokruživanje

Novčani iznosi koji se moraju platiti ili obračunati preračunavaju se uz primjenu fiksnog tečaja konverzije sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz članaka 4. i 5. Uredbe (EZ) br. 1103/97.

Preračunavanje izvršava se primjenom punoga broičanog iznosa fiksnog tečaja konverzije te zaokruživanjem dobivenog iznosa u skladu s matematičkim pravilima zaokruživanja, pri čemu se dobiveni rezultat zaokružuje i to na dvije decimale, a na temelju treće decimale.

Pri preračunavanju primjenjuje se sljedeće matematičko pravilo zaokruživanja:

- ako je treća decimala manja od pet, druga decimala ostaje nepromijenjena,
- ako je treća decimala jednaka ili veća od pet, druga decimala povećava se za jedan.

Primjer preračunavanje cijena/ novčanog iskaza vrijednosti i zaokruživanje na 2 decimale:

Puni brojčani iznos fiksnog tečaja konverzije na 5 decimala 1 EUR = 7,53450HRK

Cijena / Novčani iskaz vrijednosti	Cijena / Novčani iskaz u eurima prije zaokruživanja	Cijena / Novčani iskaz u eurima nakon zaokruživanja
79,99 KN	10,6164974 EUR	10,62 EUR
129,32 KN	17,1637136 EUR	17,16 EUR
20 KN	2,65445617 EUR	2,65 EUR

Postoji i određena iznimka od primjene pravila koje se odnosi na zaokruživanje. Ta iznimka se odnosi na jedinične cijene roba i usluga (električne energije, komunalnih usluga, naftnih derivata, prirodnog plina, ukapljene nafte i plina i dr.) koje su i prije dana uvođenja eura bile iskazane na više od dvije decimale, koje će se nakon preračunavanja iz kune u euro zaokruživati i iskazivati s istim brojem decimala kao i prije preračunavanja. Za jedinične cijene niske vrijednosti iskazane za obračunske jedinice roba i usluga koje se koriste kao množenik za izračun cijene robe i usluga, kao i druge cijene niskih vrijed-

nosti preračunate iz kune u euro zaokružuju se i iskazuju na više od dvije decimale, a samo se konačni iznos koji se naplaćuje smije zaokružiti na dvije decimale. Bitno je istaknuti da se na jedinične cijene roba i usluga koje se ne iskazuju u decimalama ili se iskazuju u jednoj decimali temeljem drugih propisa koji se primjenjuju, prilikom preračunavanja iz kune u euro može primjenjivati matematičko pravilo zaokruživanja na dvije decimale od koji je druga decimala uvijek nula pri čemu ako je druga decimala manja od pet, prva decimala ostaje nepromijenjena, a ako je druga decimala jednaka ili veća od pet, prva decimala povećava se za jedan.

4. Odgovornost platitelja obveza za ispravnost preračunavanja

Obveznik plaćanja obveza i odnosno drugih novčanih iskaza vrijednosti u kuni izrečenih prije razdoblja dvojnog iskazivanja, a koji nisu izvršeni, preračunati te iznose u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz Zakona.

5. Predopskrba gotovim novcem eura

HNB započinje predopskrbu banaka euro novčanicama najranije četiri mjeseca prije dana uvođenja eura, a predopskrbu euro kovanica najranije tri mjeseca prije dana uvođenja eura. Prije nego što se započne s predopskrbom banke gotovim novcem eura potrebno je da banka s HNB-om sklopi ugovor o predopskrbi kojim će se detaljno urediti sva međusobna prava i obveze tih ugovornih strana te uvjeti predopskrbe.

Banka je dužna posredno predopskrbiti poslovne subjekte gotovim novcem eura i prije dana uvođenja eura. Ugovorom o posrednoj predopskrbi banka može kao financijsko osiguranje za euro primljen u posrednoj predopskrbi, primiti novčana sredstva poslovnog subjekta. U tom slučaju, banke su ovlaštene na dan uvođenja eura namiriti se iz tih sredstava. Novčana sredstva koja su predmet financijskog osiguranja ne mogu biti predmetom ovrhe. Posredna predopskrba poslovnog subjekta gotovim novcem eura, posebice trgovca, potrebna je kako bi ga se osposobilo da, u skladu sa zakonskim odredbama, od dana uvođenja eura svojim klijentima vraća eure. Posrednu predopskrbu euro novčanicama banka može započeti najranije četiri mjeseca prije dana uvođenja eura, a posrednu predopskrbu euro kovanica najranije tri mjeseca prije dana uvođenja eura.

Banka je uz posrednu predopskrbu ovlaštena obavljati i pojednostavljenu posrednu predopskrbu kao i predopskrbu početnim paketima euro kovanica. Propisano je da banka posrednu predopskrbu i pojednostavljenu posrednu predopskrbu obavlja bez naknade za poslove obrade i isplate gotovog novca eura. Pritom je utvrđeno i da banka može ugovorom o posrednoj predopskrbi za iznos nominalne vrijednosti gotovog novca eura iz posredne predopskrbe omogućiti raspolaganje novčanim sredstvima na računu poslovnog subjekta, a na dan uvođenja eura banka se namiruje iz tih sredstava na računu. Ta će se novčana sredstva smatrati financijskim osiguranjem i neće moći biti predmetom ovrhe.

Banka je dužna obavljati pojednostavljenu posrednu predopskrbu mikro poslovnog subjekta gotovim novcem eura u iznosu ne većem od 10.000,00 eura najranije pet dana prije dana uvođenja eura ako je mikro poslovni subjekt prethodno potpisao izjavu o pojednostavljenoj posrednoj predopskrbi. Za iznos nominalne vrijednosti gotovog novca eura banka omogućuje raspolaganje novčanim sredstvima na računu mikro poslovnog subjekta, a na dan uvođenja eura se

namiruje iz tih sredstava. Ta sredstva na računu smatraju se financijskim osiguranjem i ne mogu biti predmetom ovrhe.

6. Početni paketi eurokovanica

Banka obavlja opskrbu početnim paketima eurokovanica za potrošače i poslovne subjekte, najranije mjesec dana prije dana uvođenja eura. Početni paket eurokovanica je paket eurokovanica koji sadrži točno određenu količinu različitih apoeni eurokovanica s nacionalnom stranom Republike Hrvatske u unaprijed određenoj vrijednosti za potrošače i unaprijed određenoj vrijednosti za poslovne subjekte. Početni paket omogućuje potrošačima i poslovnim subjektima da se na jednostavan i brz način posredno predopskrbe određenom količinom različitih apoeni eurokovanica s hrvatskom nacionalnom stranom i to dovoljno rano (najranije mjesec dana) prije uvođenja eura. Potrošač može nabaviti početni paket eurokovanica u bilo kojoj banci bez iznimke. Opskrbu početnim paketima eurokovanica mogu u ime i za račun banke obavljati HP-Hrvatska pošta d.d. i Financijska agencija.

7. Puštanje gotovog novca eura u optjecaj

Gotov novac eura pušta se u optjecaj na dan uvođenja eura. Navedeno je bitno zbog zabrane ranijeg puštanja u optjecaj ili korištenja gotovog novca eura iz predopskrbe, posredne predopskrbe, opskrbe početnim paketima eurokovanica i pojednostavljene posredne predopskrbe.

8. Zamjena gotovog novca kune za gotov novac euro

Banka za sve potrošače, 12 mjeseci od dana uvođenja eura zamjenjuje gotov novac kune za gotov novac eura uz primjenu fiksnog tečaja konverzije. Banka tijekom navedenog razdoblja bez naknade zamjenjuje najviše 100 novčanica kuna i najviše 100 kovanica kuna po jednoj transakciji. Ako u jednoj transakciji potrošač želi zamijeniti količine novčanica i kovanica kune iznad tog ograničenja banka može zaračunati naknadu na količinu koja prelazi ograničenje.

9. Zamjena gotovog novca kune u polog na račun u euro

Banka je dužna, na zahtjev klijenta banke koji kod nje ima otvoren račun, tijekom razdoblja od 12 mjeseci nakon dana uvođenja eura provesti uslugu zamjene gotovog novca kune u euro uz istovremenu uslugu pologa na račun u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje. Uslugu zamjene gotovog novca kune u euro banka je dužna provesti bez naknade.

10. Zamjena gotovog novca kune u Financijskoj agenciji i HP-Hrvatskoj pošti d.d.

Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. ovlaštene su na temelju sklopljenog ugovora s bankom, zamjenjivati gotov novac kune za gotov novac eura pod istim uvjetima, na isti način i u istom razdoblju kako je Zakonom propisano za banke te su za te potrebe ovlaštene odrediti iznos iznad kojeg je obvezna najava zamjene gotovog novca kune za gotov novac eura, o čemu su informaciju dužne jasno i čitljivo istaknuti na vidljivom i lako uočljivom mjestu u poslovnici i na svojoj internetskoj stranici. Za zamjenu gotovog novca kune za

gotov novac eura Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. odgovaraju samostalno.

11. Zamjena gotovog novca kune za gotov novac eura u Hrvatskoj narodnoj banci

Hrvatska narodna banka dužna je nakon proteka 12 mjeseci od dana uvođenja eura bez naknade zamjenjivati gotov novac kune za gotov novac eura uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje i to:

- novčanice kune, bez vremenskog ograničenja,
- kovanice kune, do isteka tri godine od dana uvođenja eura.

12. Primjena propisa o sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma i provjera identiteta stranke

Na zamjenu gotovog novca kune za gotov novac eura i zamjenu gotovog novca kune uz polog na račun u euru primjenjuju se propisi kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma. Za vrijeme zamjene, obveznici primjene propisa kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma su:

- banke
- Financijska agencija
- HP-Hrvatska pošta d.d.

Banke, Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. dužni su prilikom zamjene gotovog novca kune za gotov novac eura utvrditi i provjeriti identitet stranke pri svakoj jednokratnoj zamjeni **u vrijednosti od 15.000,00 kuna** i veće.

13. Razdoblje dvojnog optjecaja (istovremeni opticaj kune i eura)

Razdoblje dvojnog optjecaja traje 14 dana od dana uvođenja eura. Razdoblje dvojnog optjecaja započinje danom uvođenja eura u 00:00 sati i završava zaključno s četrnaestim danom u 24:00 sata.

ističemo...

Ako dan uvođenja eura bude 1.1.2023., razdoblje dvojnog optjecaja bit će od 1.1.2023. u 00:00 sati do 14.1.2023. u 24:00 sata.

Tijekom razdoblja dvojnog optjecaja primatelj plaćanja dužan je za plaćanje gotovim novcem kune ostatak vratiti u gotovom novcu eura. Iznimno, kada primatelj plaćanja nije u objektivnoj mogućnosti ostatak iznosa vratiti u gotovom novcu eura može ostatak vratiti u gotovom novcu kune ili gotovom novcu kune i gotovom novcu eura. To bi se primjerice odnosilo na trgovine u ruralnim i slabije naseljenim mjestima, čiji je pristup bankama ograničen te na druge primatelje plaćanja koji će tijekom razdoblja dvojnog optjecaja ostatak moći vratiti u gotovom novcu kune i gotovom novcu eura ili samo gotovom novcu kune, ako nije moguće ostatak iznosa vratiti u gotovom novcu eura.

Tijekom razdoblja dvojnog optjecaja primatelj plaćanja u trenutku plaćanja dužan je u jednoj transakciji prihvatiti do najviše 50 kovaniica kune i odgovarajući broj novčanica kune primjenjujući propise o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma koji se odnose na ograničenja naplate ili plaćanja u gotovini.

14. Iznimke od primjene pravila postupanja tijekom razdoblja dvojnog optjecaja

Iznimno automati za igre na sreću, automati za zabavne igre i samoposlužni uređaji za prodaju roba i usluga mogu koristiti gotov novac kune ili gotov novac eura tijekom razdoblja dvojnog optjecaja.

Bankomati i drugi samoposlužni uređaji u bankovnom poslovanju kod isplate od dana uvođenja eura isključivo koriste gotov novac eura.

Ovlašteni mjenjač ne može primiti i vraćati gotov novac kune pri prodaji stranog gotovog novca tijekom razdoblja dvojnog optjecaja.

15. Dvojno iskazivanje cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti

Prema definiciji iz čl. 3. Zakona, *dvojno iskazivanje* je iskazivanje cijena robe, usluga i drugih novčanih iskaza vrijednosti na način da su **istovremeno istaknuti u kuni i u euru** uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz Zakona.

ističemo...

Poslovni subjekt imaju obvezu dvojnog iskazivanja prema **potrošačima** u Republici Hrvatskoj.

Potrošač je fizička osoba kako je uređeno propisom kojim se uređuje zaštita potrošača.

Obveza dvojnog iskazivanja iz ovoga dijela Zakona ne odnosi se prema fizičkoj osobi koja djeluje:

- kao suvlasnik stambene zgrade ili predstavnik suvlasnika stambene zgrade,
- u okviru političke aktivnosti i/ili političke promidžbe i/ili
- u okviru gospodarske djelatnosti koja nije registrirana kao trgovačka, poslovna, obrtnička ili profesionalna djelatnost.

ističemo...

Obveza dvojnog iskazivanja cijena **NE obuhvaća trgovačke ugovore, odnosno račune između poslovnih subjekata (B2B).**

Razdoblje dobrovoljnog dvojnog iskazivanja počinje od dana stupanja na snagu Zakona, a to će uslijediti prvog dana od dana objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura u skladu s člankom 140. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Od tada poslovni subjekti mogu krenuti s dvojnim iskazivanjem, a tada će nedvojbeno znati i fiksni tečaj konverzije što je podatak bez kojega se ne može ispravno primijeniti pravilo preračunavanja.

Obvezno dvojno iskazivanje je razdoblje koje započinje **prvog ponedjeljka u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem istekne 30 dana od dana donošenja uredbe koju će Vijeće EU donijeti** u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, a kojom će biti utvrđen fiksni tečaj konverzije te završava protekom 12 mjeseci od dana uvođenja eura. *Primjerice, ako navedena uredba Vijeća EU bude donesena u mjesecu srpnju 2022., rok od 30 dana će proteći u kolovozu i obveza dvojnog iskazivanja će nastupiti prvog ponedjeljka u rujnu, tj. 5. rujna 2022.*

Dakle, nema zapreke da poslovni subjekti početi dvojno iskazivati cijene i druge novčane iskaze vrijednosti i ranije tj. odmah nakon stupanja na snagu Zakona jer će tada nedvojbeno biti poznat fiksni tečaj konverzije.

DVOJNO ISKAZIVANJE CIJENA I DRUGIH NOVČANIH ISKAZA VRIJEDNOSTI	
Najranije (moguće ali ne postoji obveza)	Od prvog dana objave odluke Vijeća EU o uvođenju eura u RH
Obvezno	od 5. rujna 2022. (ako odluka Vijeća EU bude donesena u mjesecu srpnju 2022., rok od 30 dana će proteći u kolovozu i obveza dvojnog iskazivanja će nastupiti prvog ponedjeljka u rujnu)
Prestanak obveze	1.1.2024. (protekom 12 mjeseci od datuma uvođenja eura)

15.1. Gdje se dvojno iskazuju cijene

Poslovni subjekt dužan je u razdoblju dvojnog iskazivanja cijenu robe i usluge dvojno iskazivati na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način u euru i kuni uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje:

- u poslovnoj prostoriji na prodajnom mjestu ili na robi odnosno na cjeniku ako se radi o uslugi,
- na internetskoj stranici,
- u ponudi ili ugovoru na trajnom mediju,
- u obavijesti koja se potrošaču daje prije ili tijekom sklapanja ugovora izvan poslovne prostorije i ugovora na daljinu,
- tijekom oglašavanja u bilo kojem obliku, kojim se nudi prodaja robe ili usluge,
- u opomeni i drugoj obavijesti o nepodmirenom dugu koja se dostavlja potrošaču, ukupan iznos duga,
- putem drugih oblika iskazivanja cijena.

Iznimno, obveza dvojnog iskazivanja cijene robe i usluge ne odnosi se na oglašavanje putem radijskog programa i glasovne poruke u ostalim oblicima oglašavanja.

Poslovni subjekt dužan je **istaknuti fiksni tečaj** konverzije na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način.

Iznimno, obveza dvojnog iskazivanja cijene ne odnosi se na poslovnog subjekta kada prodaje robu i pruža uslugu na neki od sljedećih načina:

- a) putem automata,
- b) na štandu i klupi na tržnici na malo,
- c) na štandu i klupi izvan tržnice na malo,
- d) na štandu i klupi unutar trgovačkog centra i ustanove,
- e) putem kioska,
- f) pokretnom prodajom,
- g) u proizvodnom objektu obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i u objektu privatnog iznajmljivača koji pruža ugostiteljsku uslugu u domaćinstvu,
- h) u proizvodnom objektu pravne ili fizičke osobe koje posjeduje povlasticu za akvakulturu ili povlasticu za uzgoj ribe i drugih morskih organizama,
- i) prigodnom prodajom na sajmu, izložbi i slično,
- j) u spremištu, trapilištu i slično koji prodaju poljoprivredni sadni materijal.

Također, obveza dvojnog iskazivanja cijene ne odnosi se na pojedine oblike iskazivanja cijena gdje bi dvojno iskazivanje uzrokovalo nerazmjerne troškove poslovnom subjektu, kao što su:

- a) totem benzinske postaje, fiksni panel i ostali fiksni stupovi s iskazanom cijenom, agregat i električna punionica,
- b) TV sučelje u svrhu prodaje usluge,
- c) zaslon blagajne i samoposlužni uređaj za prodaju robe i usluge,

- d) kupon za popust i kupon u vrijednosti vraćene robe,
- e) uređaj za samoočitavanje cijene u trgovini,
- f) igre na sreću,
- g) zabavne igre,
- h) iznos cijene zrakoplovne karte,
- i) iznos cijene na vagi i naljepnica s vaganom cijenom,
- j) taksimetar.

Nadalje, poslovni subjekt nije dužan dvojno iskazivati cijenu i drugi novčani iskaz vrijednosti:

- povratne naknade na ambalaži
- povratne naknade ambalaže koje su vidljive na automatiziranom uređaju za preuzimanje otpadne ambalaže
- cijenu otisnutu na knjizi i drugoj periodičkoj publikaciji
- vrijednost i iznos koji se naznačuje na pošiljci i uputnici
- vrijednost otisnutu na državnom biljevu
- vrijednost otisnutu na poštanskoj marki i frankiranoj marki odnosno drugoj odgovarajućoj oznaci o plaćenju poštarini,
- vrijednost iskazanu za unaprijed plaćenu elektroničku komunikacijsku uslugu
- vrijednost i iznos koji se navodi na nalogu za plaćanje izdanom na temelju računa ili drugog pojedinačnog akta odnosno temeljem istaknute cijene na način iz stavka 1. ovoga članka
- vrijednost iskazanu na kartici za javnu telefonsku govornicu
- vrijednost otisnutu na ambalaži SIM kartice
- vrijednost otisnutu na poklon kartici i vrijednosnoj kartici
- cijenu otisnutu na ulaznici
- cijenu otisnutu na karti za uslugu putničkog prijevoza
- vrijednost na dokumentu koji se izdaje sukladno EU normi i propisanoj XML shemi.

Dakle, za navedene iznimke poslovni subjekti do 31.12.2022. cijene moraju biti iskazane u kunama, a od 1.1.2013. u eurima.

Na pravne osobe koje djeluju u svoje ime, a za račun poslovnog subjekta ili u ime i za račun poslovnog subjekta na odgovarajući način se primjenjuju odredbe Zakona o dvojnog iskazivanju cijena.

15.2. Pravila dvojnog iskazivanja u financijskom sektoru

U čl. 46. Zakona, propisano je dvojno iskazivanje cijena kod kreditnih institucija, kreditnih unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugih vjerovnika, a čl. 47. Zakona propisano je dvojno iskazivanje kod pružatelja financijskih usluga.

15.3. Dvojno iskazivanje cijena tijela javne vlasti

Pod pojmom tijela javne vlasti podrazumijevaju se proračunski i izvanproračunski korisnik kako je uređeno propisom kojim se uređuje sustav proračuna, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe s javnim ovlastima izuzev trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske i/ili u vlasništvu jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i trgovačka društva koja je osnovalo takvo društvo.

Tijelo javne vlasti dužno je u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja dvojno iskazivati cijene i druge novčane iskaze vrijednosti u sudskim, upravnim i drugim pojedinačnim aktima koje donosi. U tim aktima dvojno se iskazuje ukupan iznos novčane obveze ili prava uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

Iznimno, obveza dvojnog iskazivanja **ne odnosi se na ugovore koje tijelo javne vlasti sklapa s poslovnim subjektima i drugim tijelima javne vlasti.**

Hrvatska narodna banka, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije i druga tijela javne vlasti koja posluju isključivo s poslovnim subjektima, kreditnim institucijama, kreditnim unijama, institucijama za platni promet, institucijama za elektronički novac, drugim vjerovnicima sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružateljima financijskih usluga nisu dužni dvojno iskazivati cijene i druge novčane iskaze vrijednosti u aktima koje donose.

Tijelo javne vlasti, na potvrdi, uvjerenju, izvratku i drugoj javnoj ispravi o činjenicama o kojima vodi službenu evidenciju za razdoblje prije uvođenja eura, cijenu i drugi novčani iskaz vrijednosti iskazuje u kuni, a za činjenice koje se tiču razdoblja nakon uvođenja eura u eurima. Drugi pojedinačni akt i nalog za plaćanje, izdan u razdoblju dvojnog iskazivanja cijena, a na temelju pojedinačnog akta koji je donesen prije početka razdoblja dvojnog iskazivanja, mora sadržavati iznos u kuni i iznos u euru uz navođenje fiksnog tečaja konverzije u tom aktu ili u opisu plaćanja.

15.4. Dvojno iskazivanje tijela javne vlasti kada sudjeluje na tržištu

Ako tijelo javne vlasti na tržištu nudi izvođenje radova ili posla, isporuku robe ili pružanje usluga radi ostvarivanja dobiti ili dohotka dužno je u razdoblju dvojnog iskazivanja dvojno iskazati cijenu robe i usluge primjenjujući na odgovarajući način odredbe koje se odnose na poslovne subjekte (odredbe članka 44. Zakona).

15.5. Dvojno iskazivanje u državnom proračunu

Člankom 49. Zakona utvrđena je obveza da se u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja u prilogu uz državni proračun dvojno iskazuju novčani iskazi vrijednosti sadržani u sažetku Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja iz općeg dijela državnog proračuna.

Općim dijelom državnog proračuna smatra se dio sadržaja proračuna u smislu zakona kojim je uređen proračun. Sukladno Zakonu o proračunu (Nar. nov., broj 144/21), koji je na snazi od 1. siječnja 2022., opći dio državnog proračuna dio je državnog proračuna koji sadrži sažetak Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja te Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja. Račun prihoda i rashoda proračuna sastoji se od prihoda i rashoda iskazanih prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji te rashoda iskazanih prema funkcijskoj klasifikaciji. U Računu financiranja iskazuju se primici od financijske imovine i zaduživanja te izdaci za financijsku imovinu i otplate instrumenata zaduživanja prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji. Novčani iskazi vrijednosti sadržani u sažetku Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja iz općeg dijela državnog proračuna će se u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja iskazivati dvojno tj. i u kuni i u eurima. Preporuka će biti da, sukladno obvezi primjene načela transparentnosti, kao jednog od osnovnih proračunskih načela, ali i načela koja primjenjuju tijela javne vlasti, i općine, gradovi i županije iste iskaze vrijednosti dvojno iskazuju u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja. Što se tiče pravila za predlaganje proračuna i financijskih planova u razdoblju koje prethodi danu uvođenja eura, to je pravilo razrađeno kroz članak 69. Zakona.

15.6. Dvojno iskazivanje na računu

Poslovni subjekt i Hrvatska banka za obnovu i razvitak dužni su u razdoblju dvojnog iskazivanja cijena pri ispostavljanju računa potrošaču dvojno iskazati ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.

Prema *Smjernice za prilagodbu gospodarstva u procesu zamjene hrvatske kune eustom*, predlaže se dvojno iskazivanje na način da je cijena u eurima primarna (na lijevoj strani, ili iznad), a u kunama sekundarna (na desnoj strani ili ispod).

Poslovni subjekt može koristiti jednu etiketu tijekom cijelog razdoblja obveze dvojnog iskazivanja cijena, a može istu i mijenjati, uz uvjet poštivanja obveze dvojnog iskazivanja cijena. Cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti roba i usluga moraju biti jasno vidljive, lako čitljive, razumljive, iskazane na način da ne dovode potrošača u zabludu i da potrošač može točno razumjeti na koju se robu odnosno na koju uslugu cijena odnosi.

Prilikom iskazivanja prodajnih cijena roba i usluga predložimo koristiti oznaku EUR ili znak €. Oznaka EUR ili znak € slijedi iza iznosa i razmaka (primjerice iznos od 30 EUR ili 30 €).

Napominjemo da vezano uz podatke koji se šalju na fiskalizaciju, XML shema neće se mijenjati te će se podaci za razdoblje zaključno s 31. prosincem 2022. dostavljati u kunama, a od 1. siječnja 2023. godine u eurima. Tijekom razdoblja dvojnog optjecaja, odnosno od 1. siječnja do 14. siječnja 2023. izdani račun se fiskalizira u euru.

Primjeri isticanja cijena na polici na regalnoj etiketi s nazivom robe:

ISKAZIVANJE MALOPRODAJNE CIJENE ROBE

Kemijska olovka plava	
5,31 EUR	39,99 kn

ISKAZIVANJE MALOPRODAJNE CIJENE I CIJENE ZA JEDINICU MJERE

Mljevena kava 175g	
2,33 EUR 9,09 EUR/kg	17,59 kn 68,52 kn/kg

ISKAZIVANJE MALOPRODAJNE CIJENE ROBE PRILIKOM POSEBNOG OBLIKA PRODAJE (AKCIJSKA PRODAJA)

Pileći file 600g (sniženje 22%)	
3,72 EUR 4,78 EUR	28,07 kn 35,99 kn

ISKAZIVANJE MALOPRODAJNE CIJENE ROBE PRILIKOM POSEBNOG OBLIKA PRODAJE (SEZONSKO SNIŽENJE)

Haljina	
33,18 EUR 39,82 EUR	250,00 kn 300,00 kn

ISTICANJE MALOPRODAJNE CIJENE ROBE PRILIKOM POSEBNOG OBLIKA PRODAJE (RASPRODAJA)

Perilica za pranje rublja	
265,44 EUR 398,17 EUR	1999,99 kn 2999,99 kn

Kod dvojnog iskazivanja cijena za usluge, poslovni subjekt mora cijenu u eurima i u kunama istaknuti jasno, vidljivo, čitljivo i nedvosmisleno na cjenicima koji su potrošačima lako dostupni na prodajnim mjestima, odnosno u poslovnim prostorijama, na internetskim stranicama trgovine. Putem telefonske prodaje, potrebno je jasno komunicirati dvojne cijene za usluge. Ako poslovni subjekt, obzirom na broj i raznovrsnost usluga, nije u mogućnosti sve usluge koje pru-

ža istaknuti na cjeniku, tada cijenu usluge mora istaknuti primjerice u:

- katalogu usluga s cijenama
- posebnim brošurama ili prospektima s nedvosmislenim opisom usluga s cijenama.

Tečaj engleskog jezika

Jednomjesečni tečaj	159,27 EUR	1.200,00 kn
Šestomjesečni tečaj	796,34 EUR	6.000,00 kn
Ubrzani tečaj	437,99 EUR	3.300,00 kn

Kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružatelj financijskih usluga dužni su u razdoblju dvojnog iskazivanja cijena pri ispostavljanju fiskaliziranog računa potrošaču dvojno iskazati ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.

Iznimno, pri ispostavljanju računa za obavljanje mjenjačkih poslova iznos na računu ne iskazuje se dvojno niti se iskazuje fiksni tečaj konverzije.

Tijela javne vlasti dužna su u razdoblju dvojnog iskazivanja cijena pri ispostavljanju računa potrošaču dvojno iskazati ukupan iznos računa uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.

15.7. Dvojno iskazivanje pri isplati plaće i drugih iznosa koji se isplaćuju radniku

U razdoblju dvojnog iskazivanja poslodavac biti dužan na ispravi o isplati plaće, naknadi plaće (za vrijeme bolovanja, korištenja godišnjeg odmora, plaćenog dopusta i dr.), otpremnine i drugih materijalnih prava (jubilara nagrada, regres, božićnica i dr.) koji se radniku isplaćuju na temelju propisa kolektivnog ugovora, pravilnika o radu i ugovora o radu **dvojno iskazati ukupan iznos isplaćen radniku na račun**. Naravno poslodavci mogu sve iznose na navedenim potvrdama iskazivati dvojno, međutim u svakom slučaju je to dužan učiniti za ukupan iznos isplaćen radniku na račun. Dakle, zbog dvojnog iskazivanja bit će potrebno prilagoditi informacijski sustav za sljedeće dokumente:

- Obračunske isprave za isplatu plaće odnosno naknade – obrazac IP1
- Obračunske isprave za isplatu otpremnine – obrazac IO1
- Obračunske isprave neisplaćene ili djelomično neisplaćene plaće, odnosno naknade plaće – obrazac NP1
- Obračunske isprave neisplaćene ili djelomično isplaćene otpremnine (obrazac NO1)

Plaća koja se odnosi na prosinac 2022. a isplatit će se u siječnju 2023., isplata će se radniku izvršiti u eurima.

Iznimno od obveze dvojnog iskazivanja izuzet je **putni nalog** pri čemu je važno napomenuti kako zaposlenici mogu predujmove za službena putovanja koji su isplaćeni do dana uvođenja eura, a koji su obračunati nakon dana uvođenja eura, u prvih 14 dana od dana

15.8. Dvojno iskazivanje pri sklapanju ugovora o djelu te autorskopravnog ugovora

U razdoblju dvojnog iskazivanja naručitelj je dužan u ugovoru o djelu i u autorskopravnom ugovoru dvojno iskazati ukupan iznos koji će biti isplaćen izvršitelju uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.

15.9. Dvojno iskazivanje pri isplati mirovine

U razdoblju dvojnog iskazivanja Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje ili drugi isplatelj mirovine dužan je na obavijesti o mirovinskim primanjima dvojno iskazati ukupan iznos isplaćen umirovljeniku uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.

15.10. Dvojno iskazivanje u rješenju o ovrsi

U razdoblju dvojnog iskazivanja dvojno se iskazuju novčani iskazi vrijednosti u rješenju o ovrsi koje donosi javni bilježnik, sud i drugo tijelo javne vlasti uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.

15.11. Razdoblje važenja legitimacijskih papira, poštanskih marki, državnih biljega, kupona, bonova, knjige i druge periodične publika na kojima su iznosi iskazani u kunama

Legitimacijski papiri, poštanske marke, frankirane markice, državni biljezi, lutrijske igre s unaprijed utvrđenim rezultatom, kuponi za popust, kuponi u vrijednosti vraćene robe, ambalaža s iskazanim piktogramom povratne naknade, prepaid bonovi, vrijednosne kartice, poklon kartice, knjige i druge periodičke publikacije, službeni obrasci i tiskanice, koji su bili tiskani ili u prodaji prije dana uvođenja eura i na kojima su iznosi iskazani u kuni koriste se i nakon dana uvođenja eura do potrošnje zaliha uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

16. Utjecaj eura na valjanost postojećih ugovora i drugih pravnih akata

Činjenica da će euro postati službena valuta ne smije dovesti do bilo kakvih promjena drugih odredaba tj. uvođenje eura ne utječe na valjanost postojećih pravnih instrumenata u kojima se navodi kuna. Ovo načelo (engl. *continuity of contracts and other legal instruments*) je utvrđeno kroz Uredbu (EZ) br. 1103/97 i sukladno njemu uvođenje eura ne smije utjecati na valjanost postojećih ugovora i drugih pravnih instrumenata u kojima se navodi nacionalna valuta. Drugim riječima, prelazak s nacionalne valute na euro ne daje pravo niti jednoj strani da jednostrano raskine valjani ugovor ili drugi pravni instrument ili mijenja njegove pojedine odredbe. To je razrađeno u čl. 54. Zakona. Naravno i ovdje je zadržano pravilo suglasnosti volja strana pa se stranke mogu izriekom drukčije dogovoriti, a neke od izmjena proizlaze i iz odredaba Zakona te mogu biti izriekom drukčije uređeni i posebnim propisom. Dodatno, pojašnjeno je i da ugovor i drugi pravni instrument, dakle bilo koji akt koji ima pravni učinak koji je ugovoren u kuni s valutnom klauzulom u drugoj valuti koja nije euro, smatra se ugovorom koji je ugovoren u euru ili drugim pravnim instrumentom u euru s valutnom klauzulom u drugoj valuti.

17. Preračunavanje novčanih sredstava na računu

Institucije koje vode depozitne, štedne i transakcijske račune te druge račune za plaćanje, izdaju platne instrumente i vode ostale evidencije, obvezne su iznose na tim računima koji se vode u kunama preračunati u eure **bez naknade** koristeći pri tome fiksni tečaj

konverzije u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje te bez izmjene jedinstvenog broja računa.

Iznimno, kod ugovora o depozitu i ugovora o štednom računu u kuni koji je ugovoren uz primjenu valutne klauzule u euru iznos koji je iskazan u kuni uz valutnu klauzulu u euru iskazuje se u iznosu eura koji proizlazi iz ugovornog odnosa.

Ako prije dana uvođenja eura u kreditnoj instituciji, kreditnoj uniji, instituciji za platni promet i instituciji za elektronički novac imatelj računa ima račun i u kuni i u euru, u roku od 60 dana od dana uvođenja eura ima pravo bez naknade zatvoriti jedan ili više računa i prenijeti sredstva evidentirana na tim računima na račun po njegovom izboru u istoj instituciji.

18. Preračunavanje iznosa kod naloga za plaćanje iskazanog u kunama

Članak 56. Zakona uređuje postupanje s nalogom za plaćanje u kuni koji je izdan (ispostavljen) za plaćanje prije dana uvođenja eura a plaćanje po njemu provodi se nakon dana uvođenja eura. Navedenim člankom je propisan mehanizam za postupanja kreditne institucije s izdanim nalogom za plaćanje (uplatnicom) u papirnatom obliku, koje su pružatelji komunalnih usluga i drugi poslovni subjekti te tijela javne vlasti dostavili korisnicima svojih usluga. Na ovaj način osigurana je i mogućnost korištenja 2D bar koda koji je otisnut na takvom nalogu za plaćanje (uplatnici). Kreditna institucija je pri tome obvezne u razdoblju od šest mjeseci od dana uvođenja eura tj. do isteka šest mjeseci od dana uvođenja eura iznos s naloga za prijenos (uplatnice) koji je iskazan u kuni konvertirati u euro te ga u euru i izvršiti. Također, propisano je postupanje kreditnih institucija s nalogom za plaćanje u kuni koji je, najčešće elektronskim putem, zaprimljen prije dana uvođenja eura, ali sa zadanim rokom izvršenja koji slijedi nakon dana uvođenja eura, kao što su npr. nalog izravnog terećenja koji temeljem ovlaštenja korisnika usluga, u svrhu plaćanja izdanog računa, na izvršenje kreditnoj instituciji podnose pružatelji komunalnih, telekomunikacijskih ili drugih usluga. Kreditna institucija je u tom slučaju također dužna konvertirati kunski iznos u eure i izvršiti ga u euru.

19. Pravila za preračunavanje kod ugovora o kreditu, leasingu i osiguranju u kunama

Fiksni tečaj konverzije i pravila za preračunavanje i zaokruživanje kod ugovora o kreditu u kuni i kod ugovora o leasingu u kuni primjenjuju se na:

- nedospjeli iznos glavnice u kunama;
- dospjeli obračunati, a neplaćeni iznos glavnice u kunama;
- ostale nedospjele iznose u kunama koji proizlaze iz ugovornog odnosa i
- ostale dospjele obračunate, a neplaćene iznose u kunama koji proizlaze iz ugovornog odnosa.

Iznimno, kod ugovora o kreditu u kuni s valutnom klauzulom u euru i kod ugovora o leasingu u kuni s valutnom klauzulom u euru, svi iznosi koji proizlaze iz ugovornog odnosa, a iskazani su u euru nakon dana uvođenja eura ostaju u euru kako je bilo ugovoreno prije dana uvođenja eura. Navedeno se odnosi i na ugovore o osiguranju u kunama s valutnom klauzulom u euru.

20. Prilagodba kamatnih stopa zbog uvođenja eura

U ugovoru u kojemu je ugovorena fiksna kamatna stopa, nakon dana uvođenja eura kamatna stopa ostaje nepromijenjena.

U ugovoru u kojemu je ugovorena promjenjiva kamatna stopa, parametar uz koji je ugovorena promjenjiva kamatna stopa nakon dana uvođenja eura ostaje kakav je bio ugovoren prije dana uvođenja eura. Iznimno, u ugovoru s promjenjivom kamatnom stopom kod kojeg je za izračun promjenjive kamatne stope kao ugovoreni parametar korišten NRS za kunu, nakon dana uvođenja eura kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope umjesto NRS-a za kunu koristi se NRS za euro odgovarajućeg obuhvata i ročnosti. U ugovoru s promjenjivom kamatnom stopom kod kojeg je za izračun promjenjive kamatne stope kao ugovoreni parametar korišten prinos na trezorske zapise ministarstva nadležnog za financije u kuni, nakon dana uvođenja eura kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope koristi se prinos na trezorski zapis ministarstva nadležnog za financije u euru s početkom primjene tako izračunate kamatne stope pri prvom redovitom obračunu kamate počevši od dana uvođenja eura. U ugovoru s promjenjivom kamatnom stopom kod kojeg je za izračun promjenjive kamatne stope kao ugovoreni parametar korištena prosječna kamatna stopa na depozite građana u kunama, nakon dana uvođenja eura kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope koristi se prosječna kamatna stopa na depozite građana u euru.

21. Preračunavanje temeljnog kapitala trgovačkih društava i vrijednosti dionica i udjela s kuna u euro

Člankom 65. Zakona uređuje se preračunavanje tržišne vrijednosti dionica, nominalnog iznosa dionica i poslovnih udjela te temeljnog kapitala trgovačkih društava.

Tržišna vrijednost dionica, nominalni iznos dionica i poslovnih udjela te temeljni kapital trgovačkih društava preračunava se primjenom fiksnog tečaja konverzije, u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje, zaokruženo na najbliži cent.

Tržišnu vrijednost dionica uvrštenih na uređenom tržištu ili primljenih u trgovanje na multilateralnoj trgovinskoj platformi koja je izražena u kunama, na dan uvođenja eura kao službene valute preračunava i iskazuje Zagrebačka burza d.d. koja je tržišni operater i upravitelj multilateralne trgovinske platforme u Republici Hrvatskoj.

Iznos temeljnog kapitala i nominalnu vrijednost dionica odnosno poslovnih udjela izraženim u kunama preračunava samo dioničko društvo odnosno društvo s ograničenom odgovornošću, uz obvezno pridržavanje zahtjeva iz Zakona o trgovačkim društvima (Nar. nov., br. 111/93 do 40/19) kojim će biti propisan minimalni iznos temeljnog kapitala i nominalne vrijednosti dionica i poslovnih udjela iskazano u eurima. Temeljni kapital ostaje u kunama sve dok društva ne provedu preračunavanje temeljnog kapitala u euro. Detaljna pravila o preračunavanju temeljnog kapitala i nominalnih iznosa dionica biti će uređena izmjenama Zakona o trgovačkim društvima. Također, odredit će se novi minimalni iznosi temeljnog kapitala u eurima kao i minimalni nominalni iznosi dionica i poslovnih udjela u eurima, a ako su nominalni iznosi veći, odredit će se da moraju biti višekratnik nekog broja. Nije moguće iskazivanje temeljnog kapitala u euru prije nego što euro postane službena valuta.

U slučaju komanditnog društva, obzirom da Zakonom o trgovačkim nije propisan minimalni iznos temeljnog kapitala, propisuje se da se visina uloga komanditora koja je upisana u sudskom registru u kunama, preračunava se na dan uvođenja eura u euro, zaokruženo na najbliži cent uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje, nakon čega će preračunati iznos registarski sud upisati u sudski registar po službenoj dužnosti.

Ovim Zakonom je isto tako bilo potrebno propisati rokove u kojima su dionička društva i društva s ograničenom odgovornošću dužna podnijeti zahtjev za upis promjene (koja se provodi na temelju Zakona i Zakona o trgovačkim društvima) u sudskom registru. Obzirom da je posebno za ona dionička društva koja su uvrštena za trgovanje na mjestima trgovanja važno da se osim tržišne vrijednosti dionica u eurima iskazuje i temeljni kapital i nominalna vrijednost dionica u eurima, propisuje se da se zahtjev može podnijeti najranije na dan objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura, a najkasnije u roku od godine dana od dana uvođenja eura za dioničko društvo, odnosno najranije na dan objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura, a **najkasnije tri godine od dana uvođenja eura za društvo s ograničenom odgovornošću**. Posebno, za dionička društva propisano je da je registarski sud dužan provesti navedenu promjenu u hitnom postupku, te da je društvo dužno bez odgode takvu odluku po upisu dostaviti Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. radi upisa u sustav središnjeg depozitorija vrijednosnih papira, koji se također provodi u hitnom postupku. Također, predviđeno je da upis svih promjena koje se provode u sudskom registru i središnjem depozitoriju vrijednosnih papira radi usklađenja s odredbama ovoga Zakona i zakona kojim je uređeno osnivanje trgovačkih društava, registarski sud i Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. provode bez naknade.

Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. će provoditi upis promjena u središnji depozitorij vrijednosnih papira bez naknade samo za promjene za koje je prijava registarskom sudu podnesena u propisanom roku od godinu dana od dana uvođenja eura, a koje se provode radi usklađenja s odredbama Zakona.

Na kraju, utvrđuje se i kako se pravila za preračunavanje i usklađivanje temeljnog kapitala i nominalnog iznosa dionica odnosno poslovnih udjela na odgovarajući se način primjenjuju i na preračunavanje i usklađivanje temeljnog kapitala i inicijalnog kapitala drugih pravnih osoba. To se odnosi i na preračunavanje i usklađivanje nominalnih iznosa kojima se u drugim pravnim osobama iskazuje sudjelovanje u njihovom temeljnom kapitalu.

22. Iskazivanje vrijednosti udjela u investicijskim i mirovinskim fondovima

Vrijednost obračunske jedinice obveznog mirovinskog fonda, cijena udjela u dobrovoljnom mirovinskom fondu, cijena udjela u UCITS fondu i cijena udjela u AIF-u koja se za dan koji prethodi danu uvođenja eura utvrđuje u kunama, na dan uvođenja eura iskazuje se u euro na temelju vrijednosti neto imovine fonda koja je preračunata u euro primjenom fiksnog tečaja konverzije, a dobiveni iznos zaokružuje se u skladu s propisima kojima se uređuje poslovanje tih fondova.

23. Preračunavanje visine plaća i drugih naknada

Nakon dana uvođenja eura visina plaće utvrđena u ugovorima o radu i drugim aktima u kojima je utvrđena visina plaće ili naknada plaće (za vrijeme bolovanja, korištenja godišnjeg odmora, plaćenog dopusta i dr.), otpremnine i drugih materijalnih prava (jubilara na

grada, regres, božićnica i dr.) koji se radniku isplaćuju na temelju kolektivnog ugovora, pravilnika o radu i ugovora o radu u kunama preračunati u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje. Dakle, **neće biti potrebe mijenjati na bilo koji način ugovore i druge akte** već će se iznos u kunama u ugovorima smatrati odgovarajućim iznosom u eurima, a prilikom isplata iznos u kuni će se preračunati u iznos u eurima uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

24. Isplata i preračunavanje mirovinskih primanja, socijalnih davanja i drugih naknada koje se iz proračuna isplaćuju građanima i kućanstvima

Visina mirovine i drugih davanja iz mirovinskog osiguranja te socijalna davanja i druge naknade koje se isplaćuju građanima i kućanstvima preračunavaju se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje. Iznosi zaostalih i preplaćenih mirovina, socijalnih davanja i drugih naknada koje se isplaćuju građanima i kućanstvima izraženi u kuni prije dana uvođenja eura, preračunavaju se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

25. Proračuni, financijski planovi i propisivanje kazni i drugih novčanih obveza, poslovne knjige, financijski izvještaji i porezi

25.1. Proračuni, financijski planovi i propisivanje kazni i drugih novčanih obveza

Proračuni, financijski planovi i drugi prateći dokumenti koji se u godini koja prethodi godini uvođenja eura pripremaju za razdoblja nakon dana uvođenja eura, a čija obveza sastavljanja, donošenja i objavljivanja proizlazi iz odredaba propisa kojim se uređuje sustav proračuna, financijsko poslovanje neprofitnih organizacija te drugih posebnih propisa, kao i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njih, sastavljaju se, donose i objavljuju na način da se vrijednosti u njima iskazuju u euro.

Ako akti sadržavaju i usporedne podatke za godine koje prethode danu uvođenja eura, podaci za te godine preračunavaju se iz kune u euro radi bolje usporedivosti podataka, uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

Ova je odredba nužna zbog činjenice da je Zakonom o proračunu tj. načelom obračunske jedinice, koje je jedno od osnovnih proračunskih načela utvrđeno kako se u proračunu, financijskim planovima i financijskim izvještajima iznosi iskazuju u službenoj valuti Republike Hrvatske. Kako će službena valuta Republike Hrvatskoj u godini koja prethodi godini uvođenja eura biti još uvijek kuna, kroz ovu odredbu je dana pravna osnova da se dokumenti proračunskog procesa koji će se donositi nakon objave odluke Vijeća Europske unije pripremaju i u euro. Također, ova je odredba bitna i za neprofitne organizacije koji sastavljaju financijske planove za iduću godinu.

Primjerice, udruga koja će sastavljati u 2022. godini financijski plan za 2023. godinu, vrijednosti će iskazati u eurima. Također, podaci za prethodnu godinu biti će iskazani u eurima.

U članku 69. st. 3. Zakona, dano je i pravilo kako formulirati odredbe o novčanim kaznama i drugim novčanim obvezama u razdoblju prije dana uvođenja eura. Prilikom predlaganja općih akta koje sadržavaju prekršajne, kaznene i druge odredbe s novčanim kaznama te drugim novčanim obvezama njihov iznos preračuna se iz kune u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje nakon čega se dobiveni iznos zaokružuje na nižu deseteticu.

25.2. Poslovne knjige – početna stanja, knjigovodstvene isprave

Poslovni događaji koji se odnose na razdoblje nakon dana uvođenja eura evidentiraju se u poslovnim knjigama u euru, a po potrebi i u drugoj stranoj valuti.

Stanja u kuni prenesena iz poslovnih knjiga za godinu koja je prethodila godini u kojoj je uveden euro preračunavaju se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

Knjigovodstvena isprava izražena u kuni ili nekoj drugoj valuti koja nije euro, izdana prije dana uvođenja eura, a koja se odnosi na obračunsko razdoblje nakon dana uvođenja eura, preračunava se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje, odnosno uz primjenu tečaja eura prema toj drugoj stranoj valuti. Napominjemo, da se u svim knjigovodstvenim ispravama, uključujući i račune te svim pravnim instrumentima koji se donose, sastavljaju, izdaju nakon dana uvođenja eura cijene i drugi novčani iznosi vrijednosti moraju biti naznačeni u euru jer će isključivo i samo euro biti službena valuta i službena novčana jedinica u Republici Hrvatskoj.

Primjerice, ako se račun izdaje nakon dana uvođenja eura, a odnosi se na razdoblje prije uvođenja eura (usluga je izvršena), račun je potrebno izdati u euru jer se isti izdaje u valuti koja je službena tj. u službenoj novčanoj jedinici, a to će nakon dana uvođenja eura biti euro, dok kuna više neće biti službena novčana jedinica, niti službena valuta. Napominjemo da računi izdani nakon 1.1.2023. za isporuke koje se odnose na prosinac 2022. bit će izdani u eurima ali će biti uključeni u Obrazac PDV za prosinac u kunama.

Razlike do kojih će doći zbog primjene pravila za preračunavanje i zaokruživanje evidentiraju se u poslovnim knjigama u skladu s računovodstvenim standardom, odnosno u skladu sa zakonima i podzakonskim propisima kojima se uređuje ovo područje.

Za dug ili dio ukupnog duga dužnika prema vjerovniku po pojedinom pravnom poslu koji je uslijed primjene fiksnog tečaja konverzije i pravila za preračunavanje i zaokruživanje manji od jednog centa, obveza prestaje, a ta tražbina ili potraživanje odnosno taj dio ukupne tražbine ili potraživanja vjerovnika prema dužniku se otpisuje po službenoj dužnosti, odnosno po sili Zakona.

25.3. Izvještavanje u sustavu proračuna i kod neprofitnih organizacija

Izvjestaji i izvješća čija obveza podnošenja proizlazi iz odredaba propisa kojim se uređuje proračun i podzakonski propisi koji su doneseni na temelju njega te iz odredaba propisa kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega, a koji se odnose na razdoblje koje završava prije dana uvođenja eura, sastavljaju se i objavljuju na način da se vrijednosti u izvještajima i izvješćima iskazuju u kuna.

Primjerice, godišnji financijski izvještaji koji se odnose na 2022. godinu, a predavat će se u 2023. godini biti će sastavljeni u kunama.

Izvjestaji i izvješća čija obveza podnošenja proizlazi iz odredaba propisa kojim se uređuje proračun i podzakonski propisi koji su doneseni na temelju njega te iz odredaba propisa kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega, a koji se odnose na razdoblje nakon dana uvođenja eura, sastavljaju se i objavljuju na način da su vrijednosti iskazane u euru. Ako navedeni izvještaji i izvješća sadržavaju i usporedne podatke za prethodne godine takvi se podaci prilikom sastavljanja izvještaja i izvješća za te godine preračunavaju se iz kune u euro radi bolje usporedivosti podataka, uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

25.4. Godišnji financijski izvještaji poduzetnika

Obveznici primjene propisa kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika, čija je poslovna godina jednaka kalendarskoj godini, pripremaju financijske izvještaje za godinu koja je prethodila danu uvođenja eura, navodeći podatke u kunama.

Primjerice, u godišnjim financijskim izvještajima poduzetnika za 2022. koji će se stavljati tijekom 2023., vrijednosti će biti iskazane u kunama.

Obveznici primjene propisa kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika čija je poslovna godina različita od kalendarske godine, a čiji posljednji dan financijske godine nastupa nakon dana uvođenja eura, navode podatke za prethodnu poslovnu godinu u financijskim izvještajima u euru.

U financijskim izvještajima poduzetnika koji svoje financijske izvještaje pripremaju sukladno Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja, gdje su podaci prvi put iskazani u euru, usporedni podaci iz prethodnih izvještajnih razdoblja u kunama preračunavaju se i prikazuju u euru uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje, a poduzetnici koji su obveznici primjene Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja kao okvira financijskog izvještavanja, prikazuju usporedne podatke sukladno odredbama Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja. Na ovo pitanje se primjenjuje tumačenje Stalnog odbora za tumačenja (SIC) koji daje tumačenja Međunarodnog računovodstvenog standarda (MRS) kako bi se osigurala usklađenost između međunarodnih financijskih standarda i to točnije MRS 21 SIC 7 - tumačenje za uvođenje eura.

25.5. Službena statistika

Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka i druga tijela javne vlasti koja su određena nositeljima službene statistike dužni su vremenske serije u kojima su podaci iskazani u kuni preračunati u euro uz primjenu fiksnog tečaja i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

Statistički podaci koji se odnose na razdoblje:

- koje završava prije dana uvođenja eura prikupljaju se, obrađuju i iskazuju u kunama,
- nakon dana uvođenja eura prikupljaju se, obrađuju i iskazuju u euru.

Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka i druga tijela javne vlasti koja su određena nositeljima službene statistike podzakonskim propisom, svako tijelo u okviru svog djelokruga rada, utvrđuju za koliko će se godina unazad pojedine serije preračunavati iz kune u euro.

Navedeno se na odgovarajući način primjenjuje i na preračunavanje povijesnih podataka o tržišnoj vrijednosti vrijednosnih papira izvrštenih ili kojima se trguje na mjestima trgovanja.

25.6. Prijave poreza i drugih javnih davanja

Prijava poreza i drugih javnih davanja, sukladno posebnom propisu koji uređuje porezni postupak, za obračunska razdoblja koja završavaju prije dana uvođenja eura podnosi se u kunama.

Primjerice, Prijava poreza na dobit za 2022. koja se podnosi tijekom 2023., vrijednosti će se u poreznoj prijavi iskazati u kunama.

Iznimno, obveznici poreza na dobit čije porezno razdoblje započinje prije dana uvođenja eura, a završava nakon dana uvođenja eura, prijavu poreza na dobit za to porezno razdoblje te sve druge obrasce i izvješća koje su dužni predati Poreznoj upravi dostavljaju se u euru.

25.7. Obrazac JOPPD

Obrazac JOPPD - Izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja koji prema propisima koji uređuju oporezivanje dohotka, **ima oznaku izvješća prije dana uvođenja eura podnosi se u kunama**, a Obrazac JOPPD koji ima oznaku izvješća nakon dana uvođenja eura podnosi se u euru. Dakle, svi JOPPD obrasci koji će nositi oznaku 23xxx predavat će se u eurima.

25.8. Naknadni ispravak porezne prijave

Ispravak porezne prijave/obrasca podnosi se u valuti u kojoj je izvorno dostavljen.

25.9. Porezne evidencije poreznih tijela

Čl. 74. st. 5. Zakona, propisuje se zaključivanje knjigovodstvene godine na zadnji dan godine koja prethodi godini uvođenja eura i prijenos/evidentiranje početnih stanja na dan uvođenja eura, kao i valuta za iskazivanje poslovnih događaja u poreznim evidencijama poreznih tijela.

Čl. 74. st. 6. Zakona propisuje se postupanje poreznih tijela s iznosima koji će preračunom u euro na zadnji dan godine koja prethodi godini uvođenja eura iznositi manje od jednog centa, na način da isti neće prenositi/evidentirati kao početno stanje na dan uvođenja eura, dok se st. 7. propisuje vođenje pozadinskih evidencija poreznih tijela u razdoblju dvojnog iskazivanja vrijednosti i iznosa te nakon dana uvođenja eura, na način da se podaci za razdoblja koja prethode danu uvođenja eura vode u kuni odnosno u valuti koja je iskazana na dokumentima temeljem kojih su iste bile evidentirane, a ovisno o poslovnom procesu (npr. povezivanje zaduženja s uplatama koje mogu biti uplaćene ranije u kuni ili nakon uvođenja eura u euru, iznosi za povrat) iznosi se preračunavaju primjenom fiksnog tečaja po potrebi u kunu ili euro. U stavku 8. utvrđuje se pravilo za postupanje s razlikama koje bi mogle nastati u poreznim evidencijama poreznih tijela i Središnjeg registra osiguranika zbog preračunavanja iznosa iz kune u euro. Primjerice, ako u pozadinskim evidencijama JOPPD obrazac ostane «otvoren» zbog preračunavanja iz kune u euro ili obratno – smatrat će se «zatvoren». Ova odredba također je vezana uz opisani stavak 6., budući da se u poreznim evidencijama poreznih tijela iznosi manji od jednog centa koji nastanu zbog preračunavanja iz kune u euro na zadnji dan prije dana uvođenja eura neće prenositi kao početno stanje, već će se dugovna stanja zatvoriti otpisom, a pretplatna stanja zatvoriti pripisom. Dakle, eventualne razlike koje bi mogle nastati u poreznim evidencijama poreznih tijela i Središnjeg registra osiguranika zbog preračunavanja iznosa iz kune u euro, nadoknadit će se iz nadležnog proračuna, odnosno uplatiti u korist nadležnog proračuna.

Nadalje, propisuje se elektronička razmjena podataka između tijela. Servisi i slogovi razmjene ostaju nepromijenjeni, podaci o novčanim iznosima razmjenjivati će se u onoj valuti u kojoj su podaci evidentirani u izvorišnim bazama (do dana uvođenja eura u kuni, a

nakon dana uvođenja eura u eurima) te se u vrijeme dvojnog iskazivanja cijena elektronička razmjena podataka neće iskazivati dvojno.

26. Novčane kazne

Članak 87. Zakona propisuju prekršajne odredbe u kunama koje će biti na snazi do dana uvođenja eura. Novčane kazne za nepoštivanje određenih odredbi Zakona su predviđene u iznosu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna za pravna osobe. Za fizičke osobe – obrtnike, fizičke osobe koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, fizičke osobe – građanine (iznajmljivače) i fizičke osobe – nositelje ili članove obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva predviđene su novčane kazne od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

Člankom 88. Zakona propisuju se prekršajne odredbe u euru koje će biti na snazi od dana uvođenja eura. Većina novčani kazni za nepoštivanje određenih odredbi Zakona su predviđene u iznosu od 2.650,00 do 13.270,00 eura za pravna osobe. Većina novčani kazni za fizičke osobe – obrtnike, fizičke osobe koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, fizičke osobe – građanine (iznajmljivače) i fizičke osobe – nositelje ili članove obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva predviđene od 660,00 do 1.320,00 eura. Za prekršaje za koje novčana kazna propisana u eurima, inspektor i druge službene osobe koje su posebnim zakonom ovlaštene za izricanje kazne na licu mjesta mogu pravnoj osobi, fizičkoj osobi – obrtniku, fizičkoj osobi koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, fizičkoj osobi – građaninu (iznajmljivaču), fizičkoj osobi – nositelju ili članu obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva izreći novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja u iznosu od 530,00 eura, a odgovornoj osobi u pravnoj osobi u iznosu od 130,00 eura, osim u slučaju ponovljenog prekršaja.

Člankom 89. detaljno je razrađeno načelo oportuniteta sukladno kojemu su dužni postupati inspektori i druge službene osobe. Oni neće podnijeti optužni prijedlog, odnosno izdati prekršajni nalog niti naplatiti kaznu na mjestu počinjenja prekršaja u slučajevima utvrđenog prekršaja prvi put ako:

- nadzirana pravna ili fizička osoba tijekom inspeksijskog nadzora otkloni nepravilnosti i nedostatke, odnosno posljedice tih nepravilnosti i nedostataka, utvrđenih u inspeksijskom nadzoru, što će inspektor i druga službena osoba utvrditi u zapisniku
- nadzirana osoba očitovanjem na zapisnik preuzme obvezu da u određenom roku otkloni nepravilnosti i nedostatke utvrđene u inspeksijskom nadzoru.

Radu ispunjenja obveze otklanjanja nepravilnosti i nedostataka, odnosno posljedica tih nepravilnosti i nedostataka, utvrđenih u nadzoru inspektor i druga službena osoba će nadziranoj osobi izdati pisanu naredbu u kojoj će točno odrediti preuzetu obvezu i rok za izvršenje, ovisno o prirodi preuzete obveze. Ako nadzirana osoba ne postupi na taj način odnosno ne otkloni nepravilnosti i nedostatke, odnosno posljedice tih nepravilnosti i nedostataka u roku određenom u naredbi inspektora ili druge službene osobe, oni će biti dužni bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka nadzora, odnosno u roku od 15 dana od isteka roka za ispunjenje obveze iz naredbe podnijeti optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka odnosno izdati prekršajni nalog odnosno naplatiti kaznu na mjestu počinjenja prekršaja.

27. Stupanje na snagu Zakona

Zakon će stupiti na snagu prvog dana od dana objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura u skladu s člankom 140. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u Službenom listu Europske unije, osim određenih članaka (članaka 13., 16. i 17., članaka 25. do 31., članaka 39. do 41., članaka 54. do 59., članaka 64. do 68., članka 88. i članka 92.) koji stupaju na snagu na dan uvođenja eura. ■